

גמ"ר 20/04/6976 - מדינת ישראל נגד רוסלאן ספרוב

בית משפט השלום לתעבורה באשדוד

גמ"ר 20-04-6976 פרקליטות מחוז דרום שלוחת לכיש נ' ספרוב

בפני כבוד השופט הגר איזולאי אדרי
המאשימה: מדינת ישראל
נגד גדור
הנאשם: רוסלאן ספרוב

החלטה

בפני בקשת הנאשם להורות למאשימה להימנע מביצוע השלמת חקירה.

העובדות הדרושות לעבוק:

1. ביום 20.4.19 הוגש כתב האישום נשוא ההליך דין המיחס לנאשם, בין היתר, גרים מות מוות בהנאה רשלנית (2 עבירות).
2. ביום 23.6.20 ביקשה המאשימה לתקן את כתב האישום תוך הוספת עד תביעה מטעמה - ד"ר זי'צבר מהמרכז הלאומי לרפואה משפטית, שחוות דעתו התקבלה אצל המאשימה לאחר הגשת כתב האישום. הנאשם הסכים לתקן כאמור בכפוף לחקרתו הנגדית של ד"ר זי'צבר.
3. ביום 25.6.20, הודיע הנאשם כי הוא מוטה על חקירותו הנגדית של ד"ר זי'צבר וכי הוא מסכים להגשת חוות הדעת שערך. ביום 26.11.20 הוגשה חוות הדעת כאמור.
4. ביום 15.6.21 הודיעה המאשימה כי בעקבות קבלת חוות דעת ההגנה שנמסרה לידי (וטרם הוגשה לתיק בית המשפט), המאשימה שלחה בקשה, באישור פרקליט המחוז, להשלמת חוות הדעת שנערכה על ידי ד"ר זי'צבר (וכן לקבלת תיק העבודה הקשור אליה) ולהתייחסות לחוויות הדעת מעת מומחה ההגנה. עוד הודיעה המאשימה כי נראה שלאחר שתתקבל התייחסותו של ד"ר זי'צבר, תتابקש גם עדותנו.
5. ביום 23.6.21 הוגשה תגבות הנאשם העומדת בסיסה של החלטה זו, במסגרת מתנגד הנאשם לביצוע "השלמת החקירה".

טענות הצדדים:

6. הנאשם טוען כי התנאים לביצוע "השלמת חקירה", כפי שנקבעו בהנחייה מס' 6.11 להנחיות פרקליט המדינה - השלמת חקירה לאחר הגשת כתב אישום (להלן: "**הנחיית פרקליט המדינה**"), אינה מתקיימים במקרה דין.
7. עוד טוען הנאשם כי אין מדובר ב"השלמת חקירה" אלא בניסיון להגיש ראיות הזמה במקום בו המאשימה מנועה מלעשות כן. לשיטתו, ניתן ללמידה על כך מעיתוי ביצוע הפעולות - לאחר שנשמעו עדי התביעה הרלוונטיים לעניין זה ולאחר קבלת חוות דעת המומחה מטעם ההגנה.

עמוד 1

8. בהקשר זה מוסיף הנאשם וטען כי ראיות הזמה ניתן להגשים רק לגבי טענה מפתיעה של הנאשם שהועלתה לראשונה במסגרת הgentoo ולא הייתה ידוע עד אז למאשימתה. זאת, כאשר לשיטתו, טענת ההגנה לפיה מותו של מר ציון פרץ ז"ל (להלן: "המנוח") לא נגרם כתוצאה מהתאונת הייתה ידוע למאשימתה מראש.
9. כמו כן, הנאשם טוען כי מכיוון שהשלמת החקירה תיעשה לאחר חvipת קוו ההגנה שלו, הרי שזכותו להיליך הוגן נפגעת ואיזו הכוחות בין התביעה להגנה יופר.
10. המאשימת טוענת כי מסורה לה הסמכות להורות על ביצוע השלמת החקירה בנסיבות העניין וכי הדבר נעשה בהוראת מ"מ פרקליט המדינה ובאישור פרקליט המדינה.
11. המאשימת מפנה לכך שבמהלך החקירה בוצעה למונח, במקרה לרפואה משפטית, בדיקה חיצונית ובדיקה CT, אך לא נערכה נתיחה מכיוון שסיבת המוות הייתה ברורה. לשיטתה, מחוות דעת המומחה מטעם ההגנה (שכאמור טרם הוגשה לתיק בית המשפט) עולה כי "לא ניתן לשולש שמותו של המנוח הנ"ל נגרם עקב מחלות רקע מהן סבל ולא כתוצאה מהתאונת, קרי, ניתן קשר סיבתי עובדתי בין התאונת למותו". במצב דברים זה, המאשימת סבורה כי מן הראי שחוות דעת המומחה מטעם ההגנה תיבחן על ידי המומחה מטעמה בטרם תסתומים פרשת התביעה. לשיטתה, לא יהיה זה נכון לחייב בו ניתן יהיה לבקש להביא עדויות הזמה שעיה שהצורך בראיה הנוספת נוצר עוד במהלך פרשת התביעה.
12. לאור האמור, המאשימת סבורה כי השלמת החקירה עומדת בקריטריונים שנקבעו בהנחיית פרקליט המדינה שכן מדובר בנושא מהותי והשלמת החקירה חיונית לבירור האמת.

דין והכרעה:

13. בכלל, החקירה מושטרתית מסוימת לפני הגשת כתב האישום. כלל זה נדרש לנายน את הgentoo כראוי, כשהומר החקירה מתוחם ומציין בידו במלואו. אולם, ככל כלל, גם לכל זה קיימים חריגים ולעתים תתאפשר השלמת החקירה גם לאחר הגשת כתב האישום (ראו לעניין זה בש"פ 14/1270 **זוהר ששון נ' מדינת ישראל** (20.3.14)). כך לדוגמה קובע סעיף 61 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: "החוק"):

"הועבר חומר החקירה כאמור בסעיף 60, רשיין היועץ המשפטי לממשלה או טובע להורות ממשטרה להוסיף לחקרו, אם מצא שיש צורך בכך לשם החלטה בדבר העמדה לדין או לשם ניהול יעיל של המשפט".

14. מטרתה של השלמת החקירה לאחר הגשת כתב אישום היא להגיע למצוי חקר האמת. הנחיית פרקליט המדינה נועדה להתוות את השיקולים לביצוע השלמת החקירה לאחר הגשת כתב אישום ואת אופן ביצועה. 15. ודוק, השלמת החקירה לאחר הגשת כתב אישום הינה במסכות התביעה, על פי החלטת הגורם המוסמך (ראו סעיף 17 להנחיית פרקליט המדינה). זאת, כאשר בנסיבות חריגות רשיין הגורם המוסמך, לפי שיקול דעתו, ליידע את בית המשפט בדבר כוונת התביעה להורות על ביצוע השלמת החקירה (ראו סעיף 18 להנחיית פרקליט המדינה).

16. כך או כך, בסעיף 7 להנחיית פרקליט המדינה נקבע, כי "ההחלטה הגורם המוסמך להורות על השלמת החקירה לאחר הגשת כתב אישום יכול שתעשה מסיבות שונות, ובכלל זאת מקום בו התגלתה לתובע **עובדת או טענה חדשה**, שיש בה פוטנציאל להשפיע על תוצאות ההליך" (ההדגשה במקור). בהמשך הסעיף, מפורטים חמישה

מקרים העשויים להוות סיבה מוצדקת להשלמת חקירה. אולם, עוד קודם לכן מודגש כי "אין מדובר ברשימה סגורה".

17. בין חמישת המקרים כאמור לעיל, ניתן למצוא מקרה בו התעורר צורך מהותי לבחון טענה שעלהה לראשונה לאחר הגשת כתב אישום וכן מקרה בו במהלך ראיון עד עלו פרטים עובדיים חדשים ומהותיים אשר מחייבים השלמת חקירה.

18. כמו כן, בסעיף 9 להנחיית פרקליט המדינה מפורטים הערכים והאינטרסים ביניהם יש לאזן במסגרת החלטה על השלמת חקירה להגשת כתב אישום. כך לדוגמה, חומרת העבירה בה מואשם הנאשם, מידת החיווןיות של השלמת החקירה לבירור האמת ועיטוי השלמת החקירה ביחס לשלב בו מצוי ההליך בבית המשפט.

19. בעניינו, אני סבורה כי החלטת התביעה להורות על השלמת החקירה בדמות השלמת חוות הדעת של ד"ר זיצב תוך התייחסות לחוויות דעת המומחה מטעם ההגנה היא ההחלטה סבירה ואני מוצאת מקום להתערבותה.

20. אחת המחלוקת העיקריות בין הצדדים נוגעת לקשר הסיבתי שבין התאונה לבין מותו של המנוח ובמי יקבעה בשאלת זו היא מהותית ומשליכה באופן ישיר על תוצאות ההליך. הוא אומר, ככל שלא יוכח כי מותו של המנוח נגרם כתוצאה מהתאונה, הרי שהנאשם יזכה להאשמה בกรรมת מוות.

21. על מנת להכريع בשאלת זו, בית המשפט נדרש, בין היתר, לחוות דעת מומחים וממן הרואין כי חוות הדעת יתבססו על כלל המיעוט הרלוונטי. במסגרת חוות הדעת של ד"ר זיצב ציון, כי נערכה בדיקה גופנית של גופת המנוח וכי ככל שיתעורר צורך במסקנות העולות מהמצאים או בפרשנותם כמענה לשאלת פרטנית, יש לפנות בהתאם בשאלת מוקדמת. זאת, כאשר מطبع הדברים חוות הדעת אינה מתייחסת לעברו הרפואי של המנוח ולאפשרות (הנטענת על ידי ההגנה) שעבר זה הוא שהוביל למותו של המנוח (ולא התאונה).

22. אכן, לאמן הנמנע כי מדובר בעניין שנייתן וצריך היה לצפות ולהעיר את נחיצותו עוד טרם הגשת כתב האישום (ואני מוצאת צורך להכريع בשאלת זו). אולם, אני סבורה כי גם אם כך הדבר, מקרה זה הוא אחד מאותם מקרים חריגים המכידק את ביצוע השלמת החקירה אף אם ניתן היה לעשות זאת עוד קודם. יפים לעניין זה דברי כב' השופט ארנון איתן, בית המשפט לערעור בירושלים בגם"ר 4184-06-18 **מדינת ישראל נ' דוד חמיאש** (9.12.19) (להלן: "**ענין חמיאש**"):

"בנוסף לכך נקבע בהנחייה כי ניתן משקל לשאלת אם ניתן היה לבצע את פעולות החקירה טרם הגשת כתב האישום, וכן אם ניתן וצריך היה לצפות ולהעיר את נחיצותה של החקירה טרם הגשת כתב האישום, ולאsthatcheshomeret שדבר בהקשר זה. במצבים אלו ככל נקבע, כי לא תבוצע השלמת החקירה אלא במקרים חריגים (סעיף 8). בהקשר זה מוכן אני לצאת מנוקודת הנחה לפיה ניתן היה וצריך היה לבצע את פעולות החקירה קודם לכן ובטרם הגשת כתב האישום, ומכאן שהשלמת החקירה אינה עולה בקנה אחד עם הוראות ההנחייה, אלא שלשים זו מצטרפים מספר שיקולים נוספים בהם: חומרת העבירה, מורכבותה של הפעולה הנדרשת לביצוע, מידת חיוניותה של הפעולה הנדרשת לביצוע וכן השלב בו מצוי ההליך".

23. בעניינו, לא ניתן להתעלם מכך שמדובר בתיק שעוניינו גרימת מוות בירושלים (בו מתעוררת שאלת קשר סיבתי) ומכך שהשלמת חוות דעתו של ד"ר זיצב תוך התייחסות לחוויות דעת המומחה מטעם ההגנה נדרשת על מנת שבפני בית המשפט תיפреш התמונה המלאה באופן שיתאפשר לגעת לחקירה האמת, תוך מתן המשקל המתאים לכל ראייה.

24. כך גם לא ניתן להתעלם מהעובדת שחוות דעתו של ד"ר זיצב הוגשה בהסכמה הנאשם, תוך שהנאשם יותר על

חקירה נגדית - דבר המלמד על הסכמה עם האמור בחווות הדעת.

25. לא זו אף זו, הרי שאנו מצוים עדין בפרש התביעה וככל שהנאשם יחפוץ בכך, הרי שעומדת לו הזכות לחקור את ד"ר זיצבן על חוות הדעת (שהוגשה) והן על חוות הדעת המשפטית (לכשותוגש). זאת, כאשר בית המשפט המחווי בבאר-שבע התייר השלמת חוות דעת מומחה אף לאחר שזה העיד בבית המשפט. לעניין זה ראו, תפ"ח 1130/09 **מדינת ישראל נ' סומר** (15.2.11), בהם"ש המחווי באර שבע (להלן: "ענין סומר").

26. זאת ועוד, הרי שהשלמת חוות הדעת על ידי ד"ר זיצבן, גוררת אחריה את הרשות לנאשם להשלים את חוות דעת המומחה מטעם ההגנה באופן שלא יפגע בזכותו להיליך הוגן. יפים לעניין זה דברי בית המשפט בעניין סומר:

"אנו ערים לכך, שהעדת העד המומחה פעם נוספת עלולה לעורר את הצורך שהנאשם יסתיע במומחים נוספים, אך בנסיבות העניין נראה לנו, כי חשיפת האמת צריכה לעמוד נגדינו, והוא המטה את הקף לטובת קבלת הבקשה, וזאת אף שלא מצאנו שקבלה תגרום לעיוות דין, בהתחשב בכך שתתאפשר חקירה נגדית והגשת חוות דעת נגדית וכן בשים לב לכך שעיקרי הדברים נשוא חוות הדעת המשפטית, כאמור ע"י המומחה כבר בחקירה הנגדית".

27. בטרם סיום יצוין, כי אין נפקא מינה אם מדובר ב"ראיה נוספת" (הזמנה) שנועדה לסתור טענות העולות מריאות ההגנה והתווע לא יכול היה לצפות מראש (לפי סעיף 165 לחוק) או שמא ב"ראיה משפטית" שהגשתה מתבקשת מישוקלים של עשיית צדק (לפי סעיף 3 לחוק). די בכך שמדובר בראיה הדרושה לחקור האמת ובהקשר זה אין אלא להפנות לדבריו בית המשפט העליון בע"פ 951/80 **קניר נ' מדינת ישראל**, פ"ד לה(3) 505 (1981) לעניין תכליתו של היליך הפלילי:

"היליך זה אינו תחרות או מאבק בין טובע לנאשם, אשר כל סטייה מכללי התחרות או המאבק יש בה כדי להכריז על המנצח. היליך הפלילי הוא מסגרת דין, הבאים להגישים את המשפט הפלילי, דהיינו, לקבוע חפות או אשמה. לשם כך על היליך הפלילי לחושוף את האמת, וזה מטרתו העיקרית. כמובן, עמידה על כלליים וחשיפת האמת אין שתי משמעותות נוגדות. נהפוך הוא: **הכללים הבאים לקבוע סטנדרט של ניהול משפט, אשר-על-פי ניסיון החיים - יש בו כדי להביא לחשיפת האמת**, ובכך תואמות שתי משימות אלה. עם זאת, **יש ומידה פורמלית על סדר הכללים בעניין מיוחד יהיה בה כדי לגרום לעיוות דין, אם בדרך של הרשות החף מפשע ואם בדרך של זיכוי הנאשם. בנסיבות אלה יש לשאוף לכך, כי הכללים עצם יתנו לבית המשפט סמכות ושיקול-דעת לעשות צדק**" (ההדגשות אינן במקורו, ה.א.).

28. לאור כל האמור לעיל, בקשת הנאשם להוראות להימנע מביצוע השלמת החקירה נדחתה.

29. המאשימה תודיעו תוך 5 ימים האם הושלמה מלאכת עriticת חוות הדעת המשפטית של ד"ר זיצבן (וככל שההתשובה שלילית - מה הצפי לך).

30. למען הסר ספק, המאשימה נדרשת להבהיר את חוות הדעת המשפטית לעין הנאשם, באמצעות בא כוחו, מיד עם קבלתה. הוראות לעניין זימון של ד"ר זיצבן לעדות (ככל שהדבר יתבקש על ידי הנאשם) תינתנה בהמשך.

המציאות תשלח העתק ההחלטה לצדים.

ניתנה היום, כ"ז תשרי תשפ"ב, 03 אוקטובר 2021, בהעדך
הצדדים.

